

toliko važna, da će je tužitelji tiskati, i na kraju bit će Istranin Lupetina utopljen. Mladi devetnaestgodišnji Labinjan nije ni slutio, što će značiti za njega oni Lutherovi spisi. On koji je tražio mir naišao je na proteste dalekog nepoznatog njemačkog redovnika, na proteste protiv Rima, protiv Italije, protiv pape. Vlačić se zanio tim protestima. Protesti donose uvijek nemir i nemir će ostati glavni elemenat slijedećih trideset šest godina njegovog života. Od sada će on biti onaj koji će protestirati, i biti gonjen radi svojih protesta. Nije mogao da sluti taj mali širokoplećati čovjek, oštarih ličnih crta i nosa kao kragulj, što sada iz Venecije ide put sjevera, da će cijela zgrada Lutherove crkve, u jednom sudbonosnom vremenu, počivati na njegovim leđima. I da je to vrijeme tako neshvatljivo blizu. U svojoj devetnaestoj godini Vlačić saznaje da postoji u svijetu, nešto kao protestantizam. U svojoj dvadeset devetoj godini Vlačić će biti najjači, najborbeniji, najuticajniji, najnesalomljiviji protestant, glavni stup evangeličke crkve. Za deset godina taj mali neugledni putnik dat će strahovit otpor papi, rimskom caru, njemačkim kneževima, Melanchtonu, svima velikim suradnicima Lutherovim, Wittenbergu, univerzitetu, katedrama i oružanim vojskama, i sam goloruk, mlad, nepoznat u zemlji, čiji jezik u govoru tek natuca, pobijedit će sve. Ta je pobjeda bila tako velika i značajna da mu luterani neće nikada zaboraviti, da je došljak Vlačić spasavajući njihove ideje i njihovu crkvu, baš time njih osramotio i omalovažio. Tok njegovog života će biti buran, potresan i dramatičan. U Vlačiću je bilo toliko unutrašnje strogosti, toliko napora za usredinim radom, toliko želje za mirom. Ništa pustolovnoga nije bilo u njemu, ništa nestalnoga. Samo je život njegov bio sama nestalnost i nesigurnost, sama selidba, protjerivanja i sukobi. To je sudbina svih onih, koji više vole ideje nego sebe. Vlačić je bio jedan od tih rijetkih.